

بررسی ترکیبات غذایی و محتوای انرژی سه واریته متداول خرماي ایرانی

^۱یحیی مقصودلو، ^۲علی معتمدزادگان، ^۱رضا اسماعیل زاده کناری، ^۳شبنم حمزه،

^۱گروه علوم و صنایع غذایی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ^۲دانشکده کشاورزی دانشگاه مازندران، ^۳دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت ا. آملی

تاریخ دریافت: ۸۲/۱۰/۲۳ تاریخ پذیرش: ۸۳/۵/۲۴

چکیده

خرما یکی از محصولات مهم باغی ایران است که سالانه حدود ۹۸۰ هزار تن در کشور تولید می‌شود. واریته‌های مختلف خرما به لحاظ شکل ظاهری، ویژگی‌های شیمیایی و خواص ارگانولپتیکی با یکدیگر متفاوت هستند. این تفاوت‌ها می‌تواند تا حد زیادی ناشی از اختلاف بین ترکیبات واریته‌های مذکور نیز باشد. این پژوهش به منظور مقایسه ترکیبات و محتوای انرژی سه واریته شاهانی، مضافتی و حلاوی صورت گرفته است. بر اساس نتایج به دست آمده نوع واریته بر میزان ماده خشک کل، مواد جامد محلول، املاح و انرژی خرما مؤثر است ($P < 0.05$). بیشترین ماده خشک کل، مواد جامد محلول و املاح در واریته مضافتی مشاهده شده است. نوع واریته بر محتوای قند خرما مؤثر است ($P < 0.01$). در این رابطه واریته مضافتی بیشترین مقدار انرژی را داراست. کمترین مقدار قند احیا، بیشترین مقدار ساکارز و کمترین مقدار فاکتور ساکارز/قند احیا مربوط به واریته حلاوی است. واریته مضافتی به لحاظ محتوای املاح کلسیم، فسفر و آهن نیز غنی‌تر از واریته‌های دیگر می‌باشد ($P < 0.05$).

واژه‌های کلیدی: خرما، واریته، ترکیبات غذایی، املاح، انرژی

مقدمه

نظر به شرایط خاص آب و هوایی منطقه مرکز و جنوب ایران، این کشور یکی از تولید کنندگان عمده خرما در جهان محسوب می‌شود. سالانه مقدار زیادی خرما از واریته‌های مختلف نظیر شاهانی، مضافتی، حلاوی، کبکاب و خضراوی در ایران تولید می‌شود که بخش اصلی آن به مصرف داخلی می‌رسد. از بین رفتن نخلستان‌ها در سال‌های جنگ، مهاجرت کشاورزان و باغداران، عدم آشنایی با دانش فنی فرآوری و بسته‌بندی، عدم حمایت قابل توجه بخش دولتی یا خصوصی و عدم

مدیریت بازاریابی کارا از مهمترین عوامل رکود صادرات خرما در ایران بوده‌اند.

سیاست دولت مبنی بر تمرکززدایی در بخش درآمد ملی و سوق دادن منابع انرژی به سوی فرآورده‌های غیر نفتی سبب شده تا توجه خاصی به توانایی‌های کشاورزی، باغبانی و منابع طبیعی کشور معطوف گردد. خرما یکی از محصولات باغی است که چنانچه ویژگی‌ها، قابلیت‌های تبدیل و بسته‌بندی آن مشخص گردد، می‌تواند سهم قابل توجهی را در ورود ارز به کشور داشته و زمینه اشتغال بسیاری را فراهم نماید.

